

Rozkład materiału nauczania z dwustopniowym planem wynikowym

Numer lekcji	Temat lekcji/temat pracy plastycznej/punkty z podstawy programowej	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Zaproszenie do sztuki						
1.	O wyobraźni, naśladowaniu rzeczywistości i zabawie. Artysty malują to, co lubią. / „W świecie ludzi, roślin i zwierząt” 2.1 3.1 3.2	– sztuka, piękno, wyobraźnia – plastyka – artysta – obrazy (dzieło malarskie, wyobrażenie przedmiotu) – rzeźby – budowle – przedmioty użytkowe (pojęcie podane w sposób opisowy) – autoportret, portret – realizm (pojęcie podane w sposób opisowy)	– podręcznik: 1. <i>Zaproszenie do sztuki</i> , s. 6–8 – reprodukcje z podręcznika i CD-ROM-u	– pogadanka – praca z tekstem – prezentacja reprodukcji – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: rysunkowa, barwna kompozycja pastelami suchymi z elementami kolażu (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	– orientacyjne określanie znaczenia sztuki dla człowieka, znajomość wybranych tematów dzieł sztuki, dziedzin plastyki i znaczenia wyobraźni w tworzeniu – tworzenie barwnej uproszczonej, kompozycji plastycznej na dowolny temat o małej ilości elementów, niewielkiej oryginalności, stosowanie prostych form do uzupełnienia pracy kolażem	– określanie znaczenia sztuki dla artysty, znajomość ról artysty, różnorodnych tematów dzieł sztuki, dziedzin plastyki, określanie znaczenia wyobraźni w tworzeniu, wskazywanie i opisywanie dzieł opartych na odtwarzaniu rzeczywistości oraz grze wyobraźni – tworzenie wieloelementowej kompozycji na dowolny temat, kreatywność, pomysłowość w ujęciu tematu, kompozycji, stosowaniu ciekawych zestawień kolorów, wzbogacanie pracy poprzez stosowanie ciekawych form plastycznych wykonanych techniką kolażu – tworzenie oryginalnego autoportretu
O kresce i o rysowaniu						
2.	Jak pracuje artysta? /	– wyobraźnia,	– podręcznik:	– pogadanka	– znajomość prostych rzeczy	– znajomość wielu różnych

	<p>„Wśród gałązek, krzewów i pajęczyn”</p> <p>1.2</p> <p>2.1</p> <p>3.1</p>	<p>wyobrażenie</p> <ul style="list-style-type: none"> – obraz (dzieło malarskie) – malarz – rysunek – kreska – podstawowe przybory i materiały rysunkowe (kredki, ołówek, pióro, papier) – pracownia 	<p>2. <i>Bogactwo natury a narzędzia sztuki, s. 10–11</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – zeszyt ćwiczeń: 1. <i>Kreska może zmieniać swoją postać</i> – reprodukcje z podręcznika i CD-ROM-u – film z DC-ROM-u 	<ul style="list-style-type: none"> – prezentacja i omówienie reprodukcji – praca z tekstem – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: linearna, rysunkowa kompozycja wybranymi narzędziami – prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<p>w naturze przypominających kreskę</p> <ul style="list-style-type: none"> – określanie związku używanego narzędzia z różnorodnością uzyskiwanych kresek w rysunku na podstawie własnej twórczości i wybranego dzieła plastycznego – posługiwanie się kilkoma rodzajami zróżnicowanych kresek w rysunku – znajomość wybranych narzędzi z pracowni artysty i ich zastosowania – tworzenie prostej, linearnej kompozycji plastycznej przedstawiającej naturę, przedmioty zbliżone kształtem do kreski, praca o niewielkim stopniu oryginalności 	<p>rzeczy w naturze przypominających kreskę</p> <ul style="list-style-type: none"> – określanie wpływu używanego narzędzia na tworzenie różnorodnych kresek w rysunku, określanie charakteru kresek we własnych pracach i opisywanie ich w różnych poznanych dziełach plastycznych – posługiwanie się wieloma rodzajami zróżnicowanych kresek w rysunku dostosowanymi do przedstawianych przedmiotów, umiejętność różnicowania formy i charakteru kresek, dobre wykorzystywanie możliwości określonych narzędzi podczas tworzenia różnych linii – tworzenie oryginalnej, wieloelementowej kompozycji linearnej inspirowanej naturą, przedstawiającej przedmioty zbliżone formą do kreski – trafne oddawanie kreską formy i charakteru przedstawianych obiektów
--	---	--	---	---	--	--

<p>3.</p>	<p>Teatr cieni. / „O kocie i jego wężach – zwierzęta domowe i dzikie” lub „W gospodarstwie wiejskim, ogrodzie zoologicznym i cyrku” 2.1 3.1 3.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> – kreska – kontur – rysunek – rysunek konturowy – przybory rysunkowe, techniki rysunku 	<ul style="list-style-type: none"> – podręcznik: 3. <i>Kreska jako kontur</i>, s. 12–13 – zeszyt ćwiczeń: 2. <i>Kreska pomoże ci wyrazić siebie</i> – ilustracje z podręcznika i CD-ROM-u – lampa biurowa – albumy ze zdjęciami zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> – pogadanka – ćwiczenie – prezentacja i omówienie reprodukcji – rozmowa nauczająca – praca z tekstem – ćwiczenie plastyczne: linearna kompozycja wybranym narzędziem, wycinanka – prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna lub/i grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> – znajomość pojęcia konturu, narysowanie określonych przedmiotów za pomocą rysunku konturowego – wskazywanie konturu w wybranym dziele plastycznym – zakomponowanie prostej, typowej pracy plastycznej na określony temat, posługiwanie się konturem, kreską wykonaną różnymi narzędziami, umieszczenie niewielkiej ilości elementów w kompozycji – znajomość wybranych cech przedstawianych zwierząt i ich otoczenia 	<ul style="list-style-type: none"> – znajomość pojęcia konturu, rozumienie abstrakcyjnego charakteru tego pojęcia, określanie konturów różnorodnych przedmiotów, szkicowanie konturów różnymi narzędziami – wskazywanie różnorodnego sposobu posługiwania się konturem przez artystów – zakomponowanie wieloelementowej, oryginalnej i nietypowej kompozycji plastycznej na zadany temat, posługiwanie się konturem, ciekawą kreską wykonaną różnymi narzędziami – inspirowanie się naturą, oddawanie najbardziej charakterystycznych cech zwierząt i ich otoczenia w pracy plastycznej – posługiwanie się konturem w wycinance sylwetek zwierząt, poprzedzone obserwacją charakterystycznych cech określonych gatunków
<p>4.</p>	<p>Kreska jako środek wyrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – kreska – kreska jako 	<ul style="list-style-type: none"> – podręcznik: 4. <i>Kreska jako środek</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – pogadanka – prezentacja i 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzenie za pomocą kreski napisu, którego 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzenie za pomocą kreski oryginalnego napisu,

	<p>artystycznego. / „Wielkie ryby w oceanie” lub „Domy w tajemniczym miasteczku”</p> <p>2.1 3.1 3.2</p>	<p>środek wyrazu artystycznego – kreska jako indywidualna i oryginalna cecha twórczości danego artysty</p> <p>– rysunek, przybory rysunkowe i malarskie</p> <p>– programy graficzne</p>	<p>wyrazu artystycznego, s. 14–16</p> <p>– zeszyt ćwiczeń: 3. <i>Kreska tworzy napisy z „charakterem”</i></p> <p>– reprodukcje z podręcznika i CD-ROM-u</p>	<p>omówienie reprodukcji</p> <p>– praca z tekstem</p> <p>– rozmowa nauczająca</p> <p>– ćwiczenie plastyczne: rysunek różnymi narzędziami</p> <p>– prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)</p>	<p>forma w luźny sposób nawiązuje do przekazywanych treści</p> <p>– rozumienie znaczenia kreski jako środka artystycznego wyrazu, nadającego pracom różny charakter, porównywanie dwóch dzieł o zróżnicowanej formie</p> <p>– tworzenie za pomocą kreski wybranymi narzędziami prostej kompozycji, pokazującej kreskę jako środek wyrazu artystycznego, który wpływa na zróżnicowany charakter pracy</p>	<p>którego forma w trafny sposób oddaje przekazywane treści</p> <p>– rozumienie znaczenia kreski jako środka artystycznego wyrazu, nadającego pracom różny charakter, np. nastój, porównywanie kresek w kilku wybranych dziełach plastycznych</p> <p>– tworzenie za pomocą kreski wybranymi narzędziami oryginalnej, wieloelementowej kompozycji, pokazującej kreskę jako środek wyrazu artystycznego, który wpływa na zróżnicowany charakter pracy</p>
O grafice i o powielaniu						
5.	<p>Ślady przedmiotów, ślady różnych materiałów. / Kompozycja abstrakcyjna lub dowolna</p> <p>2.1 3.1 3.2</p>	<p>– grafika, grafik</p> <p>– oryginał, reprodukcja</p> <p>– powielanie, odbitka graficzna</p> <p>– płyta graficzna (matryca), odbijanie</p> <p>– kreska</p>	<p>– podręcznik: 5. <i>Jedno dzieło w wielu egzemplarzach, s. 18–20</i></p> <p>– zeszyt ćwiczeń: 4. <i>Odbitka – szukamy graficznych śladów</i></p> <p>– reprodukcje z podręcznika i CD-ROM-u</p>	<p>– pogadanka</p> <p>– prezentacja i omówienie reprodukcji</p> <p>– praca z tekstem</p> <p>– rozmowa nauczająca</p> <p>– ćwiczenie plastyczne: wykonanie odbitki z</p>	<p>– orientacyjna znajomość pojęcia grafiki jako dziedziny sztuki i grafika jako twórcy</p> <p>– rozumienie odbijania matrycy jako sposobu powstawania odbitek</p> <p>– znajomość reprodukcji przynajmniej dwóch dzieł graficznych, określanie kreski jako środka wyrazu w grafice</p>	<p>– znajomość i definiowanie pojęcia grafiki jako dziedziny sztuki i grafika jako twórcy</p> <p>– rozumienie odbijania matrycy (powielenia) jako sposobu powstawania odbitek – wyjaśnianie sposobu powstawania różnorodnych dzieł graficznych na skutek odbijania płyt z różnych</p>

				<p>nietypowych materiałów</p> <ul style="list-style-type: none"> – prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna lub grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> – odbijanie różnych materiałów mogących budować matrycę – tworzenie matrycy z przynajmniej dwóch rodzajów materiałów o zróżnicowanej powierzchni – wykonywanie odbitki z samodzielnie przygotowanej matrycy (płytki) 	<p>materiałów, używania różnych narzędzi do wykonania płyt, odbijania ich pod prasą graficzną</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisywanie kilku różnych dzieł graficznych, wskazywanie różnorodnie zastosowanej kreski jako zasadniczego środka wyrazu artystycznego w grafice – odbijanie różnorodnych powierzchni w celu tworzenia ciekawych odbitek – tworzenie matrycy z ciekawej kompozycji kilku rodzajów materiałów o zróżnicowanej powierzchni – staranne wykonywanie odbitki z samodzielnie przygotowanej matrycy (płytki)
6.	<p>Frotaż (przecierka). / „Kompozycja w kole” lub „Smoki i dinozaury”</p> <p>2.1 3.1</p>	<ul style="list-style-type: none"> – grafika, grafik – odbitka graficzna, powielanie – płyta graficzna – frotaż 	<ul style="list-style-type: none"> – podręcznik: 6. <i>Frotaż (przecierka)</i>, s. 21–23 – zeszyt ćwiczeń: 5. <i>Frotaż, czyli przecierka z pomysłem</i> – reprodukcje z podręcznika i CD-ROM-u 	<ul style="list-style-type: none"> – pogadanka – prezentacja i omówienie reprodukcji – praca z tekstem – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: praca techniką 	<ul style="list-style-type: none"> – określanie frotażu jako techniki graficznej, rozumienie, na czym polega technika frotażu – znajomość wybranego dzieła powstałego techniką frotażu – wykonanie frotażu z dowolnej matrycy, powstałej z materiału o chropowatej powierzchni 	<ul style="list-style-type: none"> – określanie i omawianie specyfiki frotażu jako techniki graficznej, omawianie, na czym polega tworzenie techniką frotażu matrycy i odbitki – znajomość i opisywanie kilku wybranych dzieł wykonanych techniką frotażu – wykonanie ciekawego

				frotażu – prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	– wykonanie matrycy i odbitki do frotażu o zaplanowanej, prostej kompozycji	frotażu (czarno-białego lub barwnego) z dowolnej matrycy lub wykorzystanie nietypowego materiału do wykonania frotażu – wykonanie ciekawie zakomponowanej matrycy i odbitki techniką frotażu
O barwie i malowaniu						
7.	Jak technika, przybory malarskie i podłoża zmieniają obrazy? / „W dżungli” lub „W lesie” 2.1 3.1 3.2	– malarstwo, malarz – barwa (kolor) – kreska – obraz (dzieło malarskie) – płaszczyzna – papier, płótno, deska, ściana lub szyba (okno) jako powierzchnie, na których tworzone są dzieła malarskie – techniki malarskie (akwarela, tempera, plakatówka, pastele, malarstwo olejne, mozaika, witraż, kolaż)	– podręcznik: 7. <i>Malarstwo, czyli kolory na płaszczyźnie</i> , s. 24–26 – reprodukcje z podręcznika i CD-ROM-u – film z CD-ROM-u	– pogadanka – prezentacja i omówienie reprodukcji – praca z tekstem – ćwiczenie plastyczne: kompozycja barwna techniką mieszaną – prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna lub grupowa, zbiorowa)	– orientacyjne określanie malarstwa jako dziedziny plastyki, malarza jako twórcy, obrazów, dzieł malarskich, wybranych technik i narzędzi – określanie kreski i barwy jako zasadniczych środków wyrazu wykorzystywanych w malarstwie – opisywanie barw i kresek w wybranym obrazie – tworzenie techniką mieszaną prostej, typowej kompozycji malarskiej inspirowanej naturą	– określanie, definiowanie malarstwa jako dziedziny plastyki, malarza jako twórcy, obrazów jako dzieł malarskich, wybranych technik (malarstwa akwarelowego, olejnego, mozaiki, witrażu, kolażu) i narzędzi – dokładne określanie kreski i barwy jako zasadniczych środków wyrazu wykorzystywanych w malarstwie – trafne opisywanie barw i kresek w kilku wybranych obrazach – tworzenie oryginalnej złożonej, wieloelementowej kompozycji malarskiej inspirowanej naturą – wykorzystywanie różnych technik w pracy plastycznej
8.	Barwy czyste –	– malarstwo,	– podręcznik: 8.	– prezentacja	– określanie barw	– określanie barw

	<p>podstawowe i pochodne. / „Tęczowy ogród” lub „Rajski ptak”</p> <p>2.1 3.1 3.2</p>	<p>malarz</p> <ul style="list-style-type: none"> – barwa – barwy podstawowe, barwy pochodne – mieszanie barw – odcienie barwy 	<p><i>Barwy czyste – podstawowe i pochodne</i>, s. 27–29</p> <p>– zeszyt ćwiczeń: 6. <i>Barwne koło – mnożenie kolorów</i></p> <p>– reprodukcje z podręcznika i CD-ROM-u</p>	<p>reprodukcji</p> <ul style="list-style-type: none"> – praca tekstem – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: kompozycja malarska plakatówkami – prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<p>podstawowych i pochodnych oraz sposobu tworzenia barw pochodnych</p> <ul style="list-style-type: none"> – samodzielne uzyskiwanie barw pochodnych w modelu koła barw – obserwowanie i wyodrębnianie barw podstawowych i pochodnych w naturze oraz we wskazanym obrazie – tworzenie prostej kompozycji z wyobraźni o niewielkiej ilości elementów, w której zastosowane są barwy podstawowe i pochodne 	<p>podstawowych i pochodnych, wskazywanie sposobu tworzenia barw pochodnych, stosowania ich w dziełach sztuki i wykorzystywania w życiu codziennym</p> <ul style="list-style-type: none"> – samodzielne uzyskiwanie barw pochodnych w modelu koła barw, staranność wykonania – obserwowanie i wyodrębnianie barw podstawowych i pochodnych w naturze oraz w różnych dziełach sztuki – tworzenie oryginalnej, złożonej kompozycji z wyobraźni o dużej ilości elementów, w której zastosowane są ciekawie zestawione barwy podstawowe i pochodne – posługiwanie się różnymi sposobami mieszania barw w pracy plastycznej
9	<p>Barwy ciepłe i zimne. / „W niebieskich lub różowych okularach – portrety” lub „W jakich górach wolę być – błękitnych czy czerwonych?”</p>	<p>– malarstwo, malarz</p> <ul style="list-style-type: none"> – barwa – barwy podstawowe, barwy pochodne – barwy ciepłe 	<p>– podręcznik: 9. <i>Barwy ciepłe i zimne</i>, s. 30–32</p> <p>– zeszyt ćwiczeń: 7. <i>Ciepło barw – skojarzenie czy odczucie?</i></p>	<p>– pogadanka</p> <ul style="list-style-type: none"> – prezentacja i omówienie reprodukcji – rozmowa nauczająca – ćwiczenie 	<p>– określanie barw ciepłych i zimnych, odwoływanie się do skojarzeń z życiem codziennym</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientacyjne wskazywanie barw ciepłych i zimnych w kole barw 	<p>– określanie barw ciepłych i zimnych, odwoływanie się do skojarzeń z życiem codziennym, określanie, porównywanie temperatury barw cieplejszych i chłodniejszych</p>

	2.1 3.1 3.2	– barwy zimne (chłodne) – temperatura barwy (barwy cieplejsze, barwy chłodniejsze)	– reprodukcje z podręcznika i CD-ROM-u	plastyczne: kompozycja akwarelą uzupełniona pastelami olejnymi i kolażem – praca z tekstem – prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	– wskazywanie barw ciepłych i zimnych w wybranym obrazie – tworzenie prostej kompozycji w barwach ciepłych i zimnych	– określanie i porównywanie temperatury barw w modelu koła barw – wskazywanie barw ciepłych i zimnych w różnych dziełach malarskich, porównywanie temperatury barwy – tworzenie oryginalnej kompozycji, złożonej pod względem formy i ilości elementów w barwach ciepłych i zimnych
10.	Gama barwna. Akcent kolorystyczny. Wiele akcentów, jeden akcent. / „Pokaz fajerwerków”, „Samotna łódka na morzu” lub „Zdobycza szczytu” 2.1 3.1 3.2	- malarstwo, malarz – barwa – barwy podstawowe, barwy pochodne – barwy ciepłe, barwy zimne – wąska gama barw ciepłych, wąska gama barw chłodnych, tonacja – szeroka gama barw, – akcent kolorystyczny – pejzaż	– podręcznik: 10. <i>Gama barwna. Akcent kolorystyczny</i> , s. 33–36 – zeszyt ćwiczeń: 8. <i>Kolorowe gamy – ubranie w wąskiej gamie</i> – reprodukcje z podręcznika i CD-ROM-u – niewielkie elementy stroju w szerokiej gamie barw – kolorowa krepina, taśma klejąca,	– pogadanka – ćwiczenie – prezentacja reprodukcji – praca z tekstem – ćwiczenie plastyczne: kompozycja pastelami suchymi uzupełniona elementami kolażu – prezentacja prac uczniów (praca indywidualna,	– znajomość wąskiej gamy barw ciepłych i wąskiej gamy barw zimnych oraz szerokiej gamy barw – znajomość pojęcia akcentu kolorystycznego, różniącego się temperaturą w stosunku do gamy kolorystycznej obrazu – określanie gamy kolorystycznej, akcentów w stroju i obrazie – znajomość pejzażu jako tematu malarskiego – wykonanie barwnej, uproszczonej kompozycji w określonej wąskiej gamie kolorystycznej z akcentami	– dobra znajomość barw wchodzących w zakres wąskiej gamy barw ciepłych i wąskiej gamy barw zimnych, tonacji oraz szerokiej gamy barw – znajomość i wyjaśnianie pojęcia akcentu kolorystycznego, różniącego się temperaturą w stosunku do gamy kolorystycznej obrazu, wyjaśnianie znaczenia akcentu barwnego w obrazie – opisywanie, określanie gamy kolorystycznej, tonacji i akcentów w strojach, obrazach, najbliższym

			nożyczki	grupowa)		otoczeniu i w naturze – dobra znajomość i wyjaśnianie cech pejzażu jako tematu malarskiego – wykonanie barwnej, oryginalnej kompozycji w wąskiej gamie kolorystycznej z akcentami – znajomość znaczenia jednego lub wielu akcentów w kompozycji
Kalendarz świąteczny						
11.	Boże Narodzenie. Gwiazdki, aniołki, łańcuchy ze słomek i innych materiałów. Podsumowanie wiadomości o kresce, barwach podstawowych i pochodnych, gamach barwnych 1.1 2.1 2.2 3.1	– kreska, – kontur – barwy podstawowe, barwy pochodne – szeroka gama barw, wąska gama barw – akcent kolorystyczny	– podręcznik: <i>O sztuce mojego regionu</i> , s. 47–53 (ilustracje) – dowolne ilustracje dzieł sztuki ludowej, eksponaty	– pogadanka – prezentacja eksponatów – ćwiczenie plastyczne: dekoracyjne kompozycje przestrzenne z różnych materiałów – rozmowa nauczająca – prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	– znajomość tradycji świątecznych i ich znaczenia – inspirowanie się tradycyjnymi ozdobami świątecznymi i tworzenia własnych – wykonywanie prostych ozdób świątecznych o zróżnicowanych kształtach i barwach – dokonywania prostego podziału pracy na zasadnicze etapy, planowanie kolejności czynności podczas wykonywania ozdób świątecznych	– znajomość tradycji świątecznych i ich znaczenia, zauważenie wpływu sztuki ludowej i tradycji ludowych na tradycje świąteczne – twórcze inspirowanie się tradycyjnymi ozdobami świątecznymi i tworzenie własnych, nawiązujących do nich oryginalnych ozdób – staranne wykonywanie prostych i złożonych ozdób świątecznych o zróżnicowanych kształtach, przemyślanej kompozycji, kolorystyce i detalach – dokonywanie szczegółowego podziału pracy na etapy, planowanie kolejności czynności

						podczas wykonywania ozdób świątecznych
12.	<p>Kiermasz ozdób świątecznych i przedmiotów dekoracyjnych na wyznaczony cel. / Bombka, serwetka świąteczna, kubek, świecznik</p> <p>1.1 2.1 2.2 3.1</p>	<p>– kompozycja (pojęcie podane w sposób opisowy)</p> <p>– barwa</p> <p>– kreska</p> <p>– przedmioty użytkowe, sztuka użytkowa (pojęcia podane w sposób opisowy)</p>	<p>– podręcznik: 10. <i>Gama barwna. Akcent kolorystyczny</i>, s. 33–37;</p> <p><i>Kompozycja symetryczna, Kompozycja rytmiczna</i>, s. 41–46 (ilustracje)</p> <p>– wybrane dekoracje świąteczne</p>	<p>– pogadanka</p> <p>– rozmowa nauuczająca</p> <p>– pokaz sposobu wykonania</p> <p>– ćwiczenie plastyczne: dekoracje malarskie przedmiotów użytkowych</p> <p>– omówienie i prezentacja prac uczniów (prace indywidualne, grupowe, zbiorowe)</p>	<p>– współpraca i współdziałanie, uświadomienie sobie znaczenia podjętych prac na potrzeby aukcji na określony cel</p> <p>– znajomość tradycji świątecznych, tradycyjnych dekoracyjnych i wykorzystywania ich podczas dekorowania przedmiotów użytkowych</p> <p>– tworzenie prostych pod względem graficznym barwnych kompozycji dekoracyjnych na przedmiotach użytkowych</p> <p>– posługiwanie się rytmem, symetrią i określoną kolorystyką kojarzącą się ze świętami w dekoracjach wybranych przedmiotów użytkowych</p> <p>– określanie, planowanie właściwej kolejności podstawowych czynności podczas pracy</p>	<p>– współpraca, współdziałanie, podejmowanie inicjatywy, uświadomienie sobie znaczenia podjętych prac na potrzeby aukcji na określony cel</p> <p>– znajomość tradycji świątecznych, tradycyjnych dekoracyjnych motywów dekoracyjnych, twórcze zainspirowanie się nimi podczas dekorowania przedmiotów użytkowych</p> <p>– tworzenie prostych i złożonych pod względem graficznym, przemyślanych barwnych kompozycji dekoracyjnych na przedmiotach użytkowych</p> <p>– posługiwanie się rytmem, symetrią, wybranymi gamami kolorystycznymi, barwami kojarzącymi się ze świętami, wykorzystywanie akcentów podczas tworzenia oryginalnych dekoracji przedmiotów użytkowych</p> <p>– określanie, planowanie właściwej kolejności</p>

						wszystkich czynności podczas pracy
O kompozycji w malarstwie						
13.	Zasada równowagi. / „W kosmosie. O wielkiej planecie i małych meteorytach” lub „Kamyczki i kamienie” 2.1 3.1 3.2	– kompozycja – komponować, skomponować – zasada równowagi w kompozycji – ciężar barwy – barwy lekkie – barwy ciężkie	– podręcznik: 11. <i>Zasada równowagi</i> , s. 38–40 – zeszyt ćwiczeń: 9. <i>Równowaga – wprowadzanie ład</i> – reprodukcje z podręcznika i CD-ROM-u – owoce lub klocki o różnej wielkości i barwie (małe w ciężkich barwach i duże w lekkich barwach)	– pogadanka – prezentacja reprodukcji – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: kompozycja plakatówkami połączona z wydzieranką – prezentacja prac uczniów (praca indywidualna lub grupowa, zbiorowa)	– znajomość pojęcia kompozycji i komponowania – znajomość barw lekkich i ciężkich – proste określanie cech kompozycji, w której spełniona jest zasada równowagi – wskazywanie równowagi w wybranym dziele malarskim – tworzenie barwnej kompozycji o niewielkiej ilości elementów, w której widoczne jest dążenie do równowagi	– znajomość i określanie pojęcia kompozycji i komponowania jako tworzenia układu elementów plastycznych – znajomość barw lekkich i ciężkich, określanie ich znaczenia dla uzyskiwania równowagi w kompozycji – określanie różnorodnych cech kompozycji, w której spełniona jest zasada równowagi (wielkość, rozmieszczenie, barwa elementów) – wskazywanie równowagi w kilku zróżnicowanych dziełach malarskich – tworzenie oryginalnej barwnej, wieloelementowej kompozycji zgodnie z zasadą równowagi
14.	Kompozycja symetryczna. / „Koronkowy liść” lub „Drzewo” 2.1 3.1 3.2	– kompozycja – komponować, skomponować -symetria -kompozycja symetryczna	– podręcznik: 12. <i>Kompozycja symetryczna</i> , s. 41–43 – zeszyt ćwiczeń: 10. <i>Symetria czasem jest potrzebna</i> – reprodukcje z	– pogadanka – ćwiczenie – prezentacja i omówienie reprodukcji – praca z tekstem – rozmowa	– określanie cech symetrii, kompozycji symetrycznej – zauważanie symetrii w przyrodzie i dziełach sztuki – tworzenie kompozycji symetrycznej o niewielkiej ilości elementów z osią symetrii	– określanie, omawianie cech symetrii, kompozycji symetrycznej – zauważanie symetrii w przyrodzie, dziełach sztuki, życiu codziennym, np. formie przedmiotów – tworzenie oryginalnej,

			<p>podręcznika i CD-ROM-u</p> <ul style="list-style-type: none"> – proste przedmioty, w których można wyznaczyć oś symetrii 	<p>nauczająca</p> <ul style="list-style-type: none"> – ćwiczenie plastyczne: kolaż, wycinanka z tkanin, koronki lub witraż z bibułek – prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 		<p>nietyposwej kompozycji symetrycznej o dużej ilości elementów składowych, ciekawie zakomponowanej po obu stronach osi symetrii</p>
15.	<p>Kompozycja rytmiczna. Różne rytmy. / „Widok przez ogrodzenie”, „Tkanina we wzory” lub „Wieżowce”</p> <p>2.1 2.2 3.1 3.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> – kompozycja – komponować – skomponować – rytm – kompozycja rytmiczna 	<ul style="list-style-type: none"> – podręcznik; 13. <i>Kompozycja rytmiczna</i>, s. 44-46 – zeszyt ćwiczeń: 11. <i>Rytm przydaje się w dekoracji</i> – reprodukcje z podręcznika i CD-ROM-u – zdjęcia przyrody, w których widoczny jest rytm – odtwarzacz muzyki, wybrane utwory muzyczne, np. „Sonata księżycowa” L. van Beethovena, „Lot trzmiela” N. Rimskiego- 	<ul style="list-style-type: none"> – pogadanka – prezentacja i omówienie reprodukcji – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: kompozycje technikami mieszanymi (rysunki, stemple, szablony) – praca tekstem – prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, 	<ul style="list-style-type: none"> – określanie zasadniczych cech rytmu i kompozycji rytmicznej – zauważanie rytmu w dziełach plastycznych i w innych dziedzinach życia – zauważanie i opisywanie prostego rytmu w dziele plastycznym – tworzenie różnych prostych kompozycji rytmicznych różnymi technikami 	<ul style="list-style-type: none"> – określanie różnorodnych rytmów, określanie cech rytmu, kompozycji rytmicznej – zauważanie, porównywanie cech rytmu w dziełach plastycznych i innych dziedzinach życia (określanie podobieństw i różnic) – zauważanie różnorodnych rytmów w wybranych dziełach plastycznych o zróżnicowanym charakterze – tworzenie oryginalnych kompozycji rytmicznych różnymi technikami

			Korsakowa	zbiorowa)		
Kalendarz						
16.	Wielki dyskotekowy bal. Przygotowanie elementów dekoracyjnych na bal tematyczny 2.1 2.2	– kompozycja – zasada równowagi – kompozycja rytmiczna – barwy podstawowe, pochodne – barwy ciepłe, zimne – gama kolorystyczna szeroka i wąska – akcenty kolorystyczne – nastrój	– podręcznik: 11. <i>Zasada równowagi</i> , s. 38–40; 13. <i>Kompozycja rytmiczna</i> , s. 44–46; 10. <i>Gama barwna. Akcent kolorystyczny</i> , s. 33–37 – pudełko na losy do głosowania na temat dekoracji dyskoteki – kartoniki do wpisywania głosów	– pogadanka – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: kompozycje dekoracyjne technikami mieszanymi – prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	– podejmowanie współpracy, współdziałanie podczas działań zespołowych, planowanie kolejności czynności i etapów pracy – wykonywanie prostych elementów dekoracyjnych, których forma podporządkowana jest całości dekoracji – stosowanie określonej kolorystyki w wykonywanych częściach dekoracji	– podejmowanie współpracy, współdziałanie podczas prac zespołowych, inicjowanie działań, planowanie kolejności czynności, konsekwentne realizowanie zaplanowanych działań – wykonywanie prostych i złożonych elementów dekoracyjnych, których forma, kolorystyka i wielkość podporządkowana jest całości dekoracji; łączenie mniejszych elementów w większe segmenty – stosowanie określonej, przemyślanej kolorystyki w mniejszych i większych częściach dekoracji
O sztuce mojego regionu						
17.	Sztuka ludowa. / „Wycinanki jak ludowe hafty – drzewa, ludzie, zwierzęta” 1.1 2.1 3.1	– sztuka ludowa – budownictwo ludowe – rzeźba ludowa – malarstwo ludowe – grafika ludowa – ludowe rzemiosło	– podręcznik: 14. <i>Sztuka ludowa</i> , s. 48–50 – zeszyt ćwiczeń: 12. <i>Sztuka ludowa – prosta, bliska, kolorowa</i> – reprodukcje z podręcznika i CD-	– pogadanka – prezentacja eksponatów i reprodukcji – rozmowa nauczająca – praca tekstem – ćwiczenie plastyczne:	– znajomość cech sztuki ludowej i artystów ludowych – znajomość wybranych cech, charakterystycznych dzieł sztuki ludowej najbliższego regionu – znajomość wyglądu stroju ludowego regionu	– znajomość cech sztuki ludowej, kolorystyki, tematyki, formy i rodzajów dzieł, artystów ludowych – znajomość wybranych cech charakterystycznych dzieł sztuki najbliższego regionu, rozpoznawanie i określanie cech

		<p>artystyczne: wycinanka, haft – zabytki sztuki ludowej, muzeum, skansen – kompozycja symetryczna – barwy podstawowe – szeroka gama barw</p>	ROM-u	<p>kompozycje wykonane techniką wycinanki – prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)</p>	– tworzenie prostej wycinanki nawiązującej do sztuki ludowej	<p>charakterystycznych kompozycji, motywów i specjalności regionalnych – dobra znajomość i opisywanie wyglądu stroju ludowego regionu – stworzenia oryginalnej kompozycji wycinanki, nawiązującej formą, charakterem, kolorystyką do sztuki ludowej</p>
18.	<p>Co to są przepiórczy? / „Dwa podobne obrazy” 1.1 2.1 2.2 3.1</p>	<p>– malarstwo na papierze, blasze, szkło, desce, na kafkach i sprzętach – metoda „przepiórczy” – ludowe malarstwo sakralne – pisanki – regionalne motywy dekoracyjne – barwy podstawowe i pochodne – szeroka i wąska gama barw, akcent kolorystyczny – muzeum, skansen</p>	<p>– podręcznik: 15. <i>Malarstwo ludowe</i>, s. 51–52 – zeszyt ćwiczeń: 13. <i>Sztuka ludowa może inspirować</i></p>	<p>– pogadanka – prezentacja reprodukcji i eksponatów – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: kompozycje malarskie na kafelkach lub na szkło – prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa)</p>	<p>– znajomość cech sztuki ludowej najbliższej okolicy – określanie cech ludowego malarstwa – znajomość metody „przepiórczy” jako sposobu tworzenia kilku podobnych obrazów – tworzenie dwóch prostych, podobnych do siebie prac malarskich na wybranym podłożu; posługiwanie się elementami metody „przepiórczy” podczas tworzenia kompozycji</p>	<p>– znajomość cech sztuki ludowej najbliższej okolicy, określanie specyficznych dziedzin ludowego rzemiosła najbliższej okolicy – określanie kolorystyki, tematyki, formy (np. uproszczenie kształtów), charakterystycznych podłoży ludowego malarstwa (szkło, drewno) – tworzenie dwóch ciekawych pod względem tematu, formy i pomysłu, podobnych do siebie prac malarskich na wybranym podłożu; rozumienie znaczenia i posługiwanie się w pracy metodą „przepiórczy”</p>

Kalendarz świąteczny

<p>19.</p>	<p>Wielkanoc. / „Pisanka z wielkim ogonem lub skrzydłami, czyli o pawiu, lisie, wiewiórce i smoku, które przebrały się za pisanki w wielkim koszyku wielkanocnym” 1.1 1.2 2.1 2.2</p>	<p>– sztuka ludowa – kompozycja symetryczna, kompozycja rytmiczna – szeroka gama barw, wąska gama barw, akcent kolorystyczny – pisanki, palmy, wycinanki</p>	<p>– podręcznik: 14. <i>Sztuka ludowa</i>, s. 48–50; 15. <i>Malarstwo ludowe</i>, s. 51–52 – zdjęcia pisanek, ludowe pisanki z najbliższej okolicy</p>	<p>– pogadanka – prezentacja eksponatów i reprodukcji – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: dekoracje pisanek różnymi technikami – prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa)</p>	<p>– znajomość tradycji świątecznych, ludowych dekoracji świątecznych palm, pisanek – znajomość zdobień pisanek charakterystycznych dla regionu – wykonanie dekoracji pisanki, dodanie elementów przestrzennych – tworzenie prostej ilustracji rysunkowej przedstawiającej elementy dekoracji świątecznych (koszyczek, serwetka)</p>	<p>– znajomość tradycji świątecznych, określanie ich znaczenia dla rodziny, grupy społecznej i przekazywania tradycji, znajomość ludowych dekoracji świątecznych palm, pisanek – dobra znajomość, opisywanie zdobień pisanek charakterystycznych dla regionu – wykonanie oryginalnej dekoracji pisanki, dodanie do niej ciekawych, starannie wykonanych elementów przestrzennych – ilustrowanie wybranych tradycji świątecznych, tworzenie oryginalnej barwnej kompozycji przedstawiającej elementy dekoracji świątecznych (koszyczek, serwetka)</p>
-------------------	---	--	--	---	--	--

O plamach barwnych w malarstwie

<p>20.</p>	<p>Co to jest plama? / „Dywan w plamy” 2.1 2.2 3.1 3.2</p>	<p>– malarstwo – kompozycja – obraz (dzieło malarskie) – barwa – plama barwna – kompozycja</p>	<p>– podręcznik: 16. <i>Co to jest plama?</i>, s. 54–56 – zeszyt ćwiczeń: 14. <i>Plamy różnią się nie tylko kolorami</i> – reprodukcje z podręcznika i CD-</p>	<p>– pogadanka – prezentacja i omówienie reprodukcji – praca tekstem – rozmowa nauczająca – ćwiczenie</p>	<p>– znajomość pojęcia plamy barwnej w malarstwie – określanie luźnego i zwartego układu plam barwnych oraz plam barwnych otoczonych konturem, wskazywanie ich na prostych przykładach</p>	<p>– znajomość, definiowanie, określanie pojęcia plamy barwnej w malarstwie – definiowanie, określanie luźnego i zwartego układu plam barwnych, plam barwnych otoczonych konturem, wskazywanie ich</p>
-------------------	--	--	--	---	--	--

			ROM-u	plastyczne: malarstwo akwarelami lub kolorowymi tusząmi – prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	– tworzenie prostych, różnych układów plam barwnych we własnych pracach plastycznych	w różnych dziełach sztuki – tworzenie różnych układów plam barwnych, ciekawych pod względem kolorystyki i kompozycji we własnych pracach plastycznych
21.	Tajemnice faktury. / „Pochmurne niebo” 2.1 3.1 3.2	– malarstwo – kompozycja – obraz (dzieło malarskie) – plama barwna – faktura – pejzaż	– podręcznik: 17. <i>Faktura – skóra plamy</i> , s. 57–59 – zeszyt ćwiczeń: 15. <i>Kolor i faktura – gładkie i chropawe</i> – reprodukcje z podręcznika i CD- ROM-u – zdjęcia chmur (dodatkowo)	– pogadanka – prezentacja i omówienie reprodukcji – praca z tekstem – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: kolaże z plam wykonanych różnymi technikami – prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa)	– znajomość pojęcia faktury oraz określanie jej różnic w dziełach zależnie od sposobów nakładania farb, a w konsekwencji zróźnicowania powierzchni obrazów – wskazywanie zróźnicowanej faktury na prostych przykładach – tworzenie kilkuelementowej, prostej kompozycji, w której występują plamy barwne o zróźnicowanej fakturze	– znajomość, definiowanie pojęcia faktury oraz określanie jej różnic w dziełach zależnie od sposobów nakładania farb, a w konsekwencji zróźnicowania powierzchni obrazów – wskazywanie zróźnicowanej faktury w różnych dziełach malarskich, porównywanie wpływu różnic faktury na wyraz, odbiór nastroju obrazów – tworzenie oryginalnej, wieloelementowej, ciekawie zakomponowanej pracy, w której występują plamy barwne o zróźnicowanej fakturze

22.	<p>Uroki akwareli. / „Odbicia w wodzie”, „Fontanna” lub „Wodospad”</p> <p>2.1</p> <p>3.1</p> <p>3.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> – malarstwo – kompozycja – obraz (dzieło malarskie) – techniki malarskie (farby plakatowe, akwarela) – lawowanie – faktura plam w akwareli – faktura plam w technice farb plakatowych 	<ul style="list-style-type: none"> – podręcznik: 18. <i>Uroki akwareli</i>, s. 60–62 – zeszyt ćwiczeń: 16. <i>Barwy i światło – jasno, leciutko, akwarelowo</i> – reprodukcje z podręcznika i CD-ROM-u 	<ul style="list-style-type: none"> – pogadanka – prezentacja i omówienie reprodukcji – praca z tekstem – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: kompozycja techniką akwareli – prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> – określanie różnic faktury związanych z zastosowaną techniką malarską – określanie faktury plam w akwareli – omawianie wybranych cech dzieła namalowanego akwarelami – orientacyjne określanie pojęcia lawowania w malarstwie akwarelowym – wykonanie techniką akwareli prostej kompozycji przedstawiającej 	<ul style="list-style-type: none"> – dokładnego określania różnic faktury związanych z zastosowaną techniką malarską, np. farby plakatowe, akwarela – określanie faktury, różnego sposobu malowania plam w akwareli – omawianie różnorodnych dzieł malarskich namalowanych techniką akwareli, zróżnicowanych pod względem faktury plam – określanie, definiowanie pojęcia lawowania w malarstwie akwarelowym – wykonanie techniką akwareli ciekawej kompozycji przedstawiającej, wykorzystanie możliwości techniki, posługiwanie się lawowaniem
Lekcja plenerowa						
23.	<p>Rysunek z natury. Dlaczego artyści podobne rzeczy malują w różny sposób?</p> <p>1.1</p> <p>2.1</p> <p>3.1</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rysunek – kompozycja – kreska – faktura w rysunku – proporcje – realizm – wyobraźnia – styl artysty, 	<ul style="list-style-type: none"> – podręcznik: 1. <i>Zaproszenie do sztuki</i>, s. 6–8; 11. <i>Zasada równowagi</i>, s. 38–40; <i>Faktura – skóra plamy</i>, s. 57–59 – obserwacja natury 	<ul style="list-style-type: none"> – pogadanka – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: rysunek ołówkiem lub węglem – prezentacja i 	<ul style="list-style-type: none"> – obserwowanie natury, inspirowanie się nią i przedstawianie jej w prostej pracy plastycznej – komponowanie pracy plastycznej z natury, orientacyjne określanie proporcji przedmiotów, próba różnicowania faktury 	<ul style="list-style-type: none"> – komponowanie ciekawej pracy plastycznej z natury, świadomy wybór przedstawianego motywu i dążenie do zachowania równowagi układu elementów, określanie, mierzenie proporcji przedmiotów,

		oryginalność		omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa)	przedmiotów w rysunku – określanie prostych przyczyn różnorodności dzieł sztuki, różnic w twórczości artystów	przedstawianie zróżnicowanej faktury przedmiotów w rysunku – określanie różnorodnych przyczyn zróżnicowanej formy, tematyki dzieł z związanej m.in. z indywidualnością artysty, zauważanie tej zależności we własnych pracach
O znaku plastycznym						
24.	Od przedmiotu do jego znaku. / „Żywioty i zjawiska atmosferyczne” 1.2 2.1 2.2 3.1	– znaki plastyczne – proste znaki plastyczne – synteza formy	– podręcznik: 19. <i>Znaki proste</i> , s. 64–66 – zeszyt ćwiczeń: <i>Znak plastyczny – jak rysunek staje się znakiem</i> – reprodukcje prostych znaków plastycznych z podręcznika i CD-ROM-u – komputer z prostym programem graficznym i dostępem do internetu – plansze z wybranymi znakami drogowymi – proste przedmioty z życia codziennego	– pogadanka – prezentacja i omówienie reprodukcji – praca z tekstem – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: wycinanka z kolorowego papieru – prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa)	– orientacyjne określanie cech formy prostego znaku plastycznego – określanie miejsc, w których spotykamy się ze znakami plastycznymi, określanie treści i sposobu jej przekazywania – tworzenie prostych znaków graficznych ilustrujących wybrane zjawisko (np. przyrodnicze, atmosferyczne) lub przedmiot tradycyjnymi technikami i przy użyciu komputera	– dokładne określanie, omawianie cech formy prostego znaku plastycznego – określanie miejsc, w których spotykamy się ze znakami plastycznymi, określanie treści i sposobu jej przekazywania – tworzenie ciekawych pod względem formy plastycznej, starannych, prostych znaków plastycznych ilustrujących wybrane zjawisko (przyrodnicze, atmosferyczne), stan, przedmiot tradycyjnymi technikami i przy użyciu komputera

			oraz kartoniki z odpowiadającymi im nazwami oraz pojęciami			
25.	Znaki złożone. / „Mój order” 1.2 2.1 2.2 3.1	– znaki plastyczne – proste znaki plastyczne – złożone znaki plastyczne – logo	– podręcznik: 20. <i>Znaki złożone</i> , s. 67–68 – zeszyt ćwiczeń: 18. <i>Logo – składanie znaku</i> – reprodukcje z podręcznika i CD-ROM-u – logo np. znanych firm, akcji społecznych i marek samochodów – zdjęcia odznaczeń, m.in. Orderu Uśmiechu	– pogadanka – prezentacja i omówienie reprodukcji – praca z tekstem – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: praca techniką mieszaną – prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	– określanie cech złożonych znaków plastycznych, porównywanie znaków prostych i złożonych – znajomość uniwersalnego charakteru przekazu znaków złożonych – znajomość cech logo – znajomość wybranych znaków złożonych i przekazywanych przez nie treści – komponowanie przynajmniej dwóch elementów w złożony znak plastyczny – tworzenie logo – tworzenie złożonego znaku plastycznego o konkretnym przesłaniu, np. orderu	– określanie, definiowanie cech, formy złożonych znaków plastycznych, porównywanie form, przekazu prostych i złożonych znaków – znajomość uniwersalnego charakteru przekazu znaków złożonych i odczytywanie go na podstawie różnych znanych znaków złożonych, np. dotyczących akcji społecznych, działalności instytucji – znajomość cech logo, rozumienie znaczenia jego rozpoznawalności, opisywanie formy – znajomość wybranych znaków złożonych i przekazywanych przez nie różnorodnych treści – przemyślane, celowe komponowanie dwóch lub kilku elementów w złożony, oryginalny znak plastyczny – tworzenie logo o ciekawej formie plastycznej

						– tworzenie oryginalnego, przemyślanego, złożonego znaku plastycznego o konkretnym przesłaniu, np. orderu
Wycieczka						
26.	Oglądamy wystawę. Opowiadamy o dziełach. / „Portrety oglądających wystawę i ich reakcje na dzieła” lub „Nowa wersja zapamiętanego obrazu” 1.1 1.2 3.1 3.2	– piękno, wyobraźnia – wystawa, ekspozycja – katalog wystawy – kompozycja – dzieła sztuki – kreska – barwa – szeroka gama barw, wąska gama barw – akcent kolorystyczny – nastrój obrazu – realizm (pojęcie wprowadzone w sposób opisowy)	– ekspozycja dzieł malarskich	– pogadanka – rozmowa nauczająca – oglądanie ekspozycji – omówienie oglądanych dzieł (praca indywidualna, zbiorowa) – rysunek techniką dowolną	– odbiór dzieł sztuki, odpowiednie zachowanie w galerii sztuki – określanie różnic między pośrednim i bezpośrednim kontaktem z dziełami sztuki, znajomość pojęcia reprodukcja – znajomość pojęć wystawa (ekspozycja), katalog wystawy – wypowiedziani prostych opinii o obrazach, zauważanie w nich niektórych środków artystycznego wyrazu – formułowania refleksji o wystawie, oglądanych dziełach w formie prostej kompozycji plastycznej – przedstawienia portretów widzów oglądających wystawę lub własnej wersji zapamiętanego obrazu	– aktywny odbiór dzieł sztuki, odpowiednie zachowanie w galerii sztuki – określanie różnic między pośrednim i bezpośrednim kontaktem z dziełami sztuki, określanie znaczenia i walorów jednej i drugiej formy kontaktu ze sztuką, definiowanie pojęcia reprodukcja – znajomość pojęć wystawa (ekspozycja) i katalog wystawy, określanie ich znaczenia – wypowiedzianie opinii, własnego zdania o obrazach, zauważanie i opisywanie zastosowanych w nich środków artystycznego wyrazu – formułowanie refleksji o wystawie, oglądanych dziełach w formie oryginalnej kompozycji plastycznej – przedstawienia portretów

						widzów oglądających wystawę lub tworzenie własnej, oryginalnej wersji zapamiętanego obrazu
W świecie przedmiotów użytecznych						
27.	„Skrzynia na skarby”, „Niepowtarzalna torba na laptopa” lub „Balowa torebeczka Kopciuszka” 2.1 2.2 3.1 3.2	– przedmiot użytkowy – sztuka użytkowa – rzemiosło artystyczne – artysta rzemieślnik	– podręcznik: 21. <i>Z dziejów przedmiotów użytecznych</i> , s. 70–71 – zeszyt ćwiczeń: 19. <i>Przedmioty stare i nowe</i> – reprodukcje z podręcznika CD-ROM-u – różne torby, skrzynie, koszyki walizki – opowiadanie „Patyki i patyczki” ks. Jana Twardowskiego	– pogadanka – prezentacja i omówienie reprodukcji – praca tekstem – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: projektowanie i wykonywanie przedmiotu użytkowego – prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa, grupowa)	– określanie rzemiosła artystycznego jako dziedziny sztuki, specyfiki pracy artysty rzemieślnika – znajomość cech sztuki użytkowej – znajomość różnorodności form przedmiotów użytkowych – wykonywanie przestrzennych przedmiotów użytkowych z różnych materiałów i projektowanie przedmiotów użytkowych w rysunku	– dobra znajomość rzemiosła artystycznego jako dziedziny sztuki, specyfiki pracy artysty rzemieślnika, sposobu wykonywania przedmiotów użytkowych – określanie zakresu sztuki użytkowej, porównywanie sztuki użytkowej i nieużytkowej – znajomość i opisywanie różnorodności form przedmiotów użytkowych – wykonywanie ciekawych, przemyślanych pod względem formy plastycznej, przestrzennych przedmiotów użytkowych z różnych materiałów i wykonywanie oryginalnych, rysunkowych projektów przedmiotów użytkowych
28.	W świecie projektanta. / „Kolorowe samochody” lub „Stroje na różne	– przedmiot użytkowy – sztuka użytkowa – wzornictwo przemysłowe	– podręcznik: 22. <i>Wzornictwo przemysłowe i funkcjonalność</i> , s. 72–75	– pogadanka – prezentacja i omówienie reprodukcji – praca z	– określanie cech wzornictwa przemysłowego jako dziedziny sztuki, specyfiki pracy artysty projektanta	– dobra znajomość, określanie cech wzornictwa przemysłowego jako dziedziny sztuki, specyfiki pracy artysty projektanta

	okazje” 1.2 2.1 2.2 3.1	– projektowanie, projekt – artysta projektant – forma przedmiotu – funkcja przedmiotu, funkcjonalność	– zeszyt ćwiczeń: 20. <i>Projektowanie – dodawanie funkcji</i> – reprodukcje, zdjęcia z podręcznika i CD-ROM-u – przykładowe przedmioty z życia codziennego – duże kartonowe pudełka (4–5 sztuk)	tekstem – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: projekty plakatówką, pastelami, techniką mieszaną – prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	– dokonywanie porównania zasadniczych cech rzemiosła artystycznego i wzornictwa przemysłowego oraz sposobu pracy artysty rzemieślnika i artysty projektanta – orientacyjne określanie pojęcia formy i funkcji przedmiotu oraz jego funkcjonalności – obserwowanie przemian formy dawnych i nowych wybranych, charakterystycznych przedmiotów o tej samej funkcji – wykonanie projektu współczesnego przedmiotu użytkowego (samochodu lub stroju), próba dostosowania formy do funkcji przedmiotu i upodobań użytkownika	– dokonywanie porównania różnorodnych cech rzemiosła artystycznego i wzornictwa przemysłowego oraz sposobu pracy artysty rzemieślnika i artysty projektanta – dobra znajomość i definiowanie pojęcia formy i funkcji przedmiotu oraz jego funkcjonalności – obserwowanie, omawianie przemian formy dawnych i nowych wybranych różnych przedmiotów o tej samej funkcji, zauważanie nowych przedmiotów o nowych funkcjach – wykonanie ciekawego, przemyślanego projektu współczesnego przedmiotu użytkowego (samochodu lub stroju), dobre dostosowanie formy do funkcji przedmiotu i upodobań użytkownika (kolorystyka, dekoracja)
Wycieczka						
29.	Uważny obserwator – piękno otoczenia, ciekawy zabytek, oryginalna budowla	– piękno – barwa – kreska – plama barwna	– obserwacja najbliższej okolicy	– pogadanka – rozmowa nauczająca – zwiedzanie	– obserwowanie interesujących obiektów przyrodniczych, zabytków, współczesnych budowli,	– wnikliwe obserwowanie interesujących obiektów przyrodniczych, zabytków, współczesnych budowli,

	współczesna, pejzaże, rośliny w najbliższej okolicy. Robimy zdjęcia, szkicujemy. / „Zdarzenie w...” lub „Spotkanie przy...” 1.1 1.2 2.1 3.1 3.2	– faktura – kompozycja – zabytek – budowla architektoniczna – pomnik – park		okolicy – ćwiczenie plastyczne: zdjęcia, szkice rysunkowe uzupełnione kolażem – omówienie prac, wycieczki (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	krajobrazów, roślin w najbliższej okolicy – wypowiedanie swojego zdania, opinii na temat oglądanych obiektów – szkicowanie, fotografowanie ciekawych fragmentów otoczenia, najbliższej okolicy – uzupełnianie wykonanego szkicu lub fotografii kolażem	krajobrazów, roślin w najbliższej okolicy – wypowiedanie ciekawych opinii, swojego zdania na temat oglądanych obiektów – wykonywanie ciekawie zakomponowanych, zaskakujących szkiców i fotografii otoczenia najbliższej okolicy – uzupełnianie wykonanego szkicu lub fotografii ciekawym, przemyślanym, zaskakującym kolażem
Lekcja powtórzeniowa						
30.	Rysunkowe powtórzenie wiadomości. Zagadki z wielkiego worka o środkach artystycznego wyrazu, rodzajach dzieł i poznanych dziedzinach sztuki 1.1 2.1 3.1 3.2	– kreska, kontur – grafika, odbitka graficzna – frotaż – barwy podstawowe, barwy pochodne – barwy ciepłe, barwy zimne – wąska gama kolorystyczna, szeroka gama kolorystyczna – akcent kolorystyczny – kompozycja – zasada równowagi w	– podręcznik – zeszyt ćwiczeń – reprodukcje z podręcznika i CD-ROM-u – prace lub fragmenty prac plastycznych wykonanych w ciągu roku nauki – kartki z pojęciami (dla grup)	– pogadanka – prezentacja i omówienie reprodukcji – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: szkice rysunkowe czarno-białe i barwne – prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa,	– orientacyjne wyodrębnianie najważniejszych środków wyrazu artystycznego we własnych pracach plastycznych, szkicach wykonanych na lekcji, dziełach sztuki o prostej formie, orientacyjne określanie zagadnień na podstawie prac plastycznych – tworzenie szkicowych kompozycji rysunkowych, w których w przybliżony sposób zilustrowany jest określony środek artystycznego wyrazu	– precyzyjne wyodrębnianie najważniejszych środków wyrazu artystycznego we własnych pracach plastycznych, szkicach wykonanych na lekcji, różnych dziełach sztuki, dokładne określanie zagadnień na podstawie prac plastycznych – tworzenie szkicowych kompozycji rysunkowych trafnie ilustrujących określony środek wyrazu artystycznego (kreska, barwa, gama, akcent, kompozycja), sposób przedstawienia treści w

		kompozycji – kompozycja symetryczna, kompozycja rytmiczna – sztuka ludowa		zbiorowa) -	(kreska, kolorystyka, gama, akcent, kompozycja), ukazany jest sposób przekazywania treści, np. w formie prostego i złożonego znaku plastycznego, przedstawiona jest dziedzina plastyki (malarstwo, grafika, rzemiosło artystyczne, wzornictwo przemysłowe), pokazana jest specyfika sztuki ludowej	formie prostego i złożonego znaku plastycznego, zilustrowana jest dziedzina plastyki (malarstwo, grafika, rzemiosło artystyczne, wzornictwo przemysłowe), pokazana jest specyfika sztuki ludowej
Lekcje dodatkowe						
31.	Świątełka w mrokach dziejów. Od robienia obrazu. / „Zwierzę na piasku lub skale” 2.1 3.1 3.2	– prehistoria, sztuka prehistoryczna – archeologia, archeolog – epoka kamienia łupanego (paleolit) – epoka kamienia gładzonego (neolit) – epoka brązu – epoka żelaza – malarstwo naskalne (jaskiniowe), ryty naskalne – rzeźby – barwniki	– podręcznik: 23–24. <i>Świątełka w mrokach dziejów</i> , s. 78–82 – zeszyt ćwiczeń: 21. <i>Tajemnicze malowidła i budowle</i> – <i>zagłdamy w dzieje sztuki</i> – reprodukcje z podręcznika i CD-ROM-u	– pogadanka – prezentacja reprodukcji – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: praca malarska – prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa)	– orientacyjna znajomość pojęć prehistoria, archeologia, archeolog i przybliżonego podziału epok sztuki prehistorycznej – znajomość i opisywanie wybranych, niektórych cech prehistorycznych narzędzi, przedmiotów codziennych, dzieł sztuki, kamiennych budowli, osad – znajomość niektórych cech malarstwa naskalnego, opisywanie niektórych cech wybranego zabytku – tworzenie uproszczonej kompozycji przedstawiającej zwierzę, nawiązującej tematyką do	– dobra znajomość pojęć prehistoria, archeologia, archeolog, zabytki kultury materialnej, określanie przedziałów czasowych epok sztuki prehistorycznej – znajomość i opisywanie ważnych, charakterystycznych cech prehistorycznych narzędzi, przedmiotów codziennych, dzieł sztuki, opisywanie cech różnorodnych zabytków – znajomość charakterystycznych cech malarstwa naskalnego (temat, kolorystyka, zastosowanie konturu,

		<p>naturalne – Lascaux, Biskupin, Stonehenge</p>			<p>malarstwa naskalnego – orientacyjna znajomość sposobu uzyskiwania farb przez malarzy prehistorycznych oraz wykorzystywanie ich podczas wykonywania pracy plastycznej</p>	<p>kompozycja), opisywanie cech różnorodnych zabytków – tworzenie oryginalnej pracy o ciekawej kompozycji przedstawiającej zwierzę, nawiązującej tematyką do malarstwa naskalnego – samodzielne tworzenie farb używanych przez malarzy prehistorycznych oraz dobre posługiwanie się nimi podczas wykonywania pracy plastycznej</p>
32.	<p>„Świątynia Słońca”, „Barwy słońca” lub „Kolory światła”. Naszyjnik z glinianych koralików, muszli, nasion i patyków 2.1 2.2 3.1 3.2</p>	<p>– prehistoria, sztuka prehistoryczna – archeologia, archeolog – epoka kamienia łupanego (paleolit) – epoka kamienia gładzonego (neolit) – epoka brązu – epoka żelaza – malarstwo jaskiniowe naskalne, rytzy naskalne – rzeźby</p>	<p>– podręcznik: 23–24. <i>Świąteczka w mrokach dziejów</i>, s. 78–82 – zeszyt ćwiczeń: 22. <i>Tajemnicze malowidła i budowle – zagłędamy w dzieje sztuki</i>; 22. <i>Gliniane naczynia, żelazne ozdoby – zagłędamy w dzieje sztuki</i> – reprodukcje z podręcznika i CD-ROM-u</p>	<p>– pogadanka – prezentacja reprodukcji – prezentacja prac – praca z tekstem – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: naszyjnik z różnych materiałów lub kompozycja malarska plakatówkami lub akwarelami</p>	<p>– orientacyjna znajomość podziału prehistorii na epoki i umiejętność przybliżonego umiejscowienia niektórych charakterystycznych zabytków w określonych epokach – orientacyjna znajomość formy i znaczenia kamiennych kręgów Stonehenge – orientacyjna znajomość wyglądu osad z okresu żelaza na przykładzie Biskupina – zauważanie prostych związków początków</p>	<p>– znajomość podziału prehistorii na epoki i umiejętność dokonania podziału prehistorii na epoki i umiejscowienia najbardziej znanych charakterystycznych zabytków w określonych epokach – znajomość i opisywanie formy i znaczenia kamiennych kręgów Stonehenge – znajomość i opisywanie wyglądu wybranych osad z okresu żelaza na przykładzie Biskupina – określanie, zauważanie,</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – barwniki naturalne – ceramika, ornament – Lascaux, Biskupin, Stonehenge – barwy ciepłe – wąska gama barw, tonacja 		<ul style="list-style-type: none"> – prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa)- 	<p>osiadłego trybu życia z początkami rozwoju budownictwa i rzemiosła (np. ceramiki)</p> <ul style="list-style-type: none"> – wykonania prostego, mało zróżnicowanego naszyjnika z materiałów naturalnych, nawiązującego do najstarszych ozdób – tworzenie prostej kompozycji w wąskiej gamie barw ciepłych, ilustrującej barwy słońca, dla której inspiracją jest Stonehenge 	<p>omawianie różnych związków osiadłego trybu życia z początkami rozwoju budownictwa i rzemiosła (np. ceramiki)</p> <ul style="list-style-type: none"> – wykonania oryginalnego naszyjnika nawiązującego do najstarszych ozdób, złożonego z dużej ilości ciekawie zestawionych elementów naturalnych – tworzenie oryginalnej kompozycji w wąskiej gamie barw ciepłych, ilustrującej barwy słońca, dla której inspiracją jest Stonehenge
33.	<p>Wyjście do muzeum – w świecie dzieł sztuki. Czy wszystkie eksponowane dzieła muszą nam się podobać? O temacie i nastroju dzieł. Obrazy, które powiesilibyśmy w domu, w szkole, w bibliotece. Jak wyeksponować obraz?</p> <p>1.1 1.2 2.2 3.1</p>	<ul style="list-style-type: none"> – muzeum – wystawa, ekspozycja, sala wystawowa – katalog lub przewodnik (publikacja książkowa, internetowa) – przewodnik (osoba), kustosz – dzieło sztuki, zabytek – gama kolorystyczna – nastrój dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> – ekspozycja obrazów, dzieł sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> – pogadanka – rozmowa nauczająca – oglądanie ekspozycji – omówienie oglądanych dzieł (praca indywidualna, zbiorowa) – czarno-białe szkice rysunkowe 	<ul style="list-style-type: none"> – znajomość pojęcia muzeum, wybranego rodzaju muzeum, orientacyjne określanie specyfiki działalności, rozumienie pojęcia katalog, przewodnik (osoba), kustosz – orientacyjna znajomość pojęć, za pomocą których można opisać dzieła i opisywanie niektórych cech oglądanych dzieł sztuki – wypowiedanie prostych opinii, własnego zdania o dziełach – określanie niektórych cech nastroju, tematu 	<ul style="list-style-type: none"> – dobra znajomość pojęcia muzeum, różnych rodzajów muzeów, określanie specyfiki, zadań działalności (m. in. przechowywanie, badanie, udostępnianie dzieł), rozumienie i wyjaśnianie pojęć katalog, przewodnik (osoba), kustosz – wnikliwe opisywanie cech wielu oglądanych dzieł sztuki za pomocą pojęć języka plastyki, którymi można opisać obrazy, dzieła – wypowiedanie ciekawych, przemyślanych opinii, własnego zdania o dziełach

	3.2				obrazu i ich wpływu na miejsce eksponowania	– trafne określanie nastroju, tematu, przesłania obrazu i ich wpływu na miejsce eksponowania
--	-----	--	--	--	--	---